

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 244.044 van 28 maart 2019  
in de zaak A. 226.740/VII-40.434.**

In zake :           Juanita PORTON  
                      bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                      advocaten Jan De Monie en Lauri Braeckevelt  
                      kantoor houdend te 8740 Pittem  
                      Koolkenstraat 9  
                      bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

                      het VLAAMSE GEWEST

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1.                   Het beroep, ingesteld op 22 november 2018, strekt tot de nietigverklaring van de bestemmingsbeslissing van de Vlaamse overheid - departement Omgeving, afdeling Strategie, Internationaal beleid en Dierenwelzijn van 24 september 2018 waarbij de dieren in toepassing van artikel 42, § 2, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren (hierna: dierenwelzijnswet) definitief in volle eigendom worden gegeven aan het erkende asiel, dat daarmee instemt.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2.                   Auditeur Anja Somers heeft een verslag overeenkomstig artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: algemeen procedurereglement) opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 maart 2019.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan De Monie, die verschijnt voor verzoekster, is gehoord.

Auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. In 2007 en 2015 werden er reeds vaststellingen gedaan bij verzoekster omdat er dieren in onaanvaardbare, onhygiënische omstandigheden werden gehouden en omdat er niet werd voldaan aan de wettelijke eisen rond identificatie en registratie.

3.2. Op 31 juli 2018 worden er vaststellingen gedaan door de lokale politie van PZ Carma.

3.3. Op 24 september 2018 neemt de verwerende partij de bestreden beslissing. De bestreden beslissing zet de volgende feiten en motieven uiteen:

“Gelet op de vaststellingen in PV TG.63.L6.015999/2018 namelijk

- De honden bevinden zich in een vervallen gebouw.
- Er is weinig natuurlijk lichtinval.
- Er ligt enorm veel rommel en puin; verschillende voorwerpen hebben scherpe randen waaraan de dieren zich kunnen kwetsen.

- Er is een sterke geur van uitwerpselen en urine waar te nemen; de geur is in het gebouw zeer indringend.
- Zowel de achertuin als de woning zelf (gelijkvloers en eerste verdieping) liggen bezaaid met uitwerpselen en urine.
- Er liggen slechts enkele hondenbrokken op de grond; er zijn geen voederbakken.
- Het beschikbare drinkwater is vervuild.
- Er zijn geen speelgoed of kauwmateriaal aanwezig.
- Één hond mankt.

wat erop wijst dat de honden in een onveilige en onhygiënische omgeving werden gehouden.

Gelet op het verslag van de dierenarts van het asiel:

- 981100004095247: tanden en tandvlees in zeer slechte staat: enorm veel tandplak, etter tussen het tandvlees en tanden en ontstoken tandvlees - hartbijgeruis gradatie 5/6 (in behandeling) - rx thorax nodig - penis chronisch uitgeschacht.
- 642099000576669: de pup is te mager, heeft een wormbuikje, een navelbreuk en een doffe vacht. Ook heeft hij op het moment nog bilateraal een persisterende melktand t.h.v. de bovenkaak.
- 642090000555291 Deze hond is zeer angstig en werd bij het aanlijnen hysterisch door de angst. Eens gekalmeerd kroop ze in elkaar van de angst. Verder heeft deze hond ook last van tandplak met gingivitis en heeft ze een verwonding in de linker mondhoek.
- 968000010534446: ook deze hond is bijzonder angstig bij manipulatie en aanlijnen. Het gaat om een vermoedelijk niet gesteriliseerde teef.
- 981100004521857: het gaat om een vermoedelijk niet gesteriliseerde teef.
- 981100004521777: ook deze hond is bijzonder angstig bij manipulatie en aanlijnen, de tanden zijn in slechte staat: tandplak en gingivitis. Het gaat om een vermoedelijk niet gesteriliseerde teef.
- 642090001650260: Ook deze hond is bijzonder angstig bij manipulatie en aanlijnen. Heeft een dubbele wolfsklauw aan de rechter achterpoot en een enkele wolfsklauw aan de linker achterpoot. Aangezien honden hier vaak last van hebben omdat ze hier gemakkelijk mee blijven haken, is het een goede optie om deze chirurgisch te verwijderen.
- 981100002643066: doffe vieze vacht met diffuus korsten erin, verder heeft deze hond ook last van erge tandplak met gingivitis; intacte reu.
- 967000009837531: onderbeet, tandplak met gingivitis; intacte reu.
- 981100004521856: buitenlandse oorplaat in het linker oor.
- 934000011086673: erg angstig hondje, slechte tanden met tandplak en gingivitis.
- 642090000151252: ook weer een zeer angstig hondje bij manipulatie, heeft een verwonding aan zijn rechter achterpoot. Vlo-uitwerpselen in de vacht.

- 981100004040836: Er is een sterk vermoeden dat dit teefje vol is (er liepen intacte reutjes tussen de teven). Daarom is een echo abdomen aan te raden. Er werd erge tandplak en gingivitis vastgesteld.

wat erop wijst

- dat de honden niet de nodige diergeneeskundige zorgen hebben gekregen; 7 honden hebben een slecht gebit, er worden vlo-uitwerpselen aangetroffen,
- dat betrokkene niet gesteriliseerde teven en intacte reuen door elkaar laat lopen,

Gelet op het verhoor van betrokkene door de lokale politie op 3/8/18 waarbij zij het volgende verklaart:

- De honden zijn haar eigendom.
- Ze heeft een VZW, Angels in Danger. Ze vangt zwerfhonden en getraumatiseerd honden op. De 13 honden komen uit Roemenië en Bosnië. De honden zijn op legale wijze naar hier gebracht. Omdat de honden aan haar gewend waren heeft ze besloten om hen te houden.
- Het aangetroffen afval was van de eigenaar van het gebouw. Een deel was al opgeruimd. Toen duidelijk werd dat ze niet in het gebouw kon ingeschreven worden is ze gestopt met opruimen.
- Ze had weinig tijd om de uitwerpselen op te ruimen.
- Ze is financieel in staat om de honden te onderhouden.
- De honden krijgen de medische verzorging die ze nodig hebben.
- De honden gaan enkel naar de dierenarts als ze ziek zijn.
- 1 hond is niet gecastreerd, de rest is allemaal in orde.
- De honden zijn angstig omdat ze getraumatiseerd zijn.
- Ze begrijpt niet waarom de honden allemaal eten terwijl de tanden volgens de dierenarts niet in orde zijn.
- In 2015 werden alle honden gecontroleerd.
- De paspoorten zouden allemaal in orde moeten zijn, de honden zouden ook allemaal gechipt moeten zijn.
- Over de individuele honden:
  - o 981100004095247 ('Canai): heeft in 2016 een operatie gehad aan de tanden: de hond kon niet verdoofd worden omdat zijn hart te zwak was. Het probleem met de penis komt door de castratie: ze heeft een gel hiervoor die ze elke dag aanbrengt.
  - o 642099000576669: de hond was al mager toen ze die kreeg. De hond is wel geregistreerd; de honden moeten niet gevaccineerd zijn tegen rabies omdat ze niet naar het buitenland gaan/de hond is wel gevaccineerd tegen rabies. Ze zal het verkeerde paspoort hebben meegegeven/ze moet het paspoort nog ontvangen.
  - o 642090000555291: de honden zijn erg getraumatiseerd, daardoor is aanlijnen onmogelijk. Ze was niet op de hoogte van de verwondingen.
  - o 9680000010534446: De honden zijn allemaal gesteriliseerd.
  - o 981100004521857: het kan kloppen dat de hond niet gechipt is, ze is waarschijnlijk vergeten dit te laten doen.

- o 981100004521777: het klopt niet dat de hond niet gechipt is, ze hebben allemaal een chip. De tanden waren volgens haar in orde. Alle honden zijn gesteriliseerd en gecastreerd.
- o 642090001650260: de manke hond heeft dat regelmatig; dit is niet ernstig genoeg om mee naar de dierenarts te gaan.
- o 981100002643066: het kan zijn dat deze reu intact is. Ze had hem niet gecastreerd omdat alle teven toch gesteriliseerd zijn. Ze had niet de financiële mogelijkheden om de hond te laten castreren.
- o 967000009837531: Deze hond is ook gecastreerd. Ze had nooit gemerkt dat de hond last van zijn tanden.
- o 981100004521856: de hond is wel gechipt.
- o 934000011086673: er kan geen sprake zijn van slechte tanden en ontstoken tandvlees.
- o 642090000151252: ze had nooit gemerkt dat er vlooiën in de vacht zaten.
- o 981100004040836: het zou kunnen dat de hond niet gesteriliseerd is. Als ze zwanger is zou ze willen dat de pups geplaatst worden en de teef gesteriliseerd. Het zou om een vergetelheid kunnen gaan tgv enorme stress.

Gelet op het feit dat 3 honden niet gechipt waren en dat van de 10 gechipte honden er 4 niet geregistreerd waren - het is dus onmogelijk dat de honden legaal zijn ingevoerd of verkregen,

Gelet op het feit dat betrokkene van slechts 3 honden een Europees paspoort meegeeft aan de lokale politie bij de inbeslagname,

Gelet op het feit dat betrokkene van andere, niet aanwezige honden paspoorten meegeeft aan de lokale politie bij de inbeslagname,

Gelet op de scans van 2 paspoorten en 1 gezondheidsboekje, op 11/9/2018 bezorgd door de raadsman van betrokkene,

Gelet op het feit dat de voorgelegde paspoorten niet matchen met de aanwezige honden; er is niet voor elke hond een Europees paspoort; er zijn paspoorten waarvoor er geen hond aanwezig is,

Dit alles wijst erop dat betrokkene zich niet houdt aan de wettelijke bepalingen wat betreft identificatie en registratie,

Gelet op de tegenstrijdige verklaring van betrokkene over de honden,

Gelet op het feit dat uit het verhoor blijkt dat betrokkene geen/onvoldoende inzicht heeft in de problematiek van de honden,

Gelet op het feit dat de verklaringen van betrokkene niet stroken met de vaststellingen,

Gelet op het attest van de dierenarts van betrokkene dd 31/7/2018 over het hondje 'Canai': '... Het hondje is vrijdag laatsleden nog bij mij ter consultatie geweest, en was zeer goed verzorgd. ...' Er wordt in dit verslag geen melding gemaakt van het slechte gebit.

Gelet op de mededeling vanuit het asiel: op 22/8/2018 is er een hond bevallen: de hond is panisch bij het benaderen, betrokkene neemt geen of onvoldoende maatregelen op dracht bij haar dieren te voorkomen.

Het gaat om dieren die uit een probleemsituatie komen en onvoldoende gesocialiseerd en angstig zijn, wat het socialiseren van de pups (en dus hun toekomst als normale huishond) sterk kan bemoeilijken.

Gelet op de getuigenverklaringen, aangebracht door de raadsman van betrokkene op 21/8/2018:

- Mevr. De Pannemaeker Nadine verklaart dat ze reeds 2x een weekend heeft gelogeed bij betrokkene, dat betrokkene leefde voor haar honden en dat haar woonst verzorgd en proper was.
- Pauwels Stefanie verklaart dat twee andere personen samen in het openbaar betrokkene afbreken.

Gelet op het feit dat betrokkene door de dienst inspectie dierenwelzijn schriftelijk werd uitgenodigd voor bijkomende vragen over de honden en de meegegeven paspoorten; dit verhoor vond plaats op 30/8/2018,

Gelet op het feit dat uit dit verhoor geen nieuwe elementen naar voren zijn gekomen die een teruggave van de honden rechtvaardigen,

Gelet op het feit dat betrokkene een geschreven verklaring aanbrengt waarin dhr. Dufrasne Guy, Lettenburgstraat 7 te Diksmuide, stelt dat 'Juanita Porton vanaf 1 september 2018 komt wonen op mijn adres en er is ruimte genoeg om mijn dieren op te vangen',

Gelet op het feit dat dhr. Dufrasne Guy aan de politie heeft bevestigd dat hij deze verklaring heeft getekend, maar niet wist dat het over 13 honden gaat, en dat hij overweegt om mevr. Porton niet haar intrek bij hem te laten nemen; dhr. Dufrasne laat eveneens weten aan de lokale politie dat hij niets meer heeft vernomen van betrokkene,

Op 14/9/2018 deelt de raadsman van betrokkene per mail mee dat betrokkene is opgenomen in het ziekenhuis.

Gelet op het feit dat er geen zekerheid is dat de honden volgens hun behoeften kunnen gehuisvest worden,

Gelet op het feit dat uit de historiek blijkt dat betrokkene geen stabiele leefsituatie aan haar honden biedt,

Gelet op het feit dat betrokkene geen concrete acties heeft aangebracht die ze zal ondernemen om het welzijn van haar dieren te garanderen bij een eventuele teruggave van de honden,

Gelet op het feit dat het om al deze redenen onverantwoord zou zijn om de honden te laten terugkeren, gezien er onvoldoende garanties zijn dat het dierenwelzijn kan verzekerd worden in de toekomst,

Gelet op het feit dat de kosten voor opvang en verzorging blijven oplopen,

Gelet op het feit dat de dieren geen reële verkoopwaarde, minstens geen waarde hebben die in verhouding staat tot de kosten van transport, opvang, huisvesting en verzorging overeenkomstig hun ethologische en fysiologische behoeften".

#### *IV. Gegrondheid van het beroep*

##### *Uiteenzetting van verzoekster*

4. Onder punt 2 “Argumentatie” zet verzoekster uiteen dat zij zich inzet voor het welzijn van de dieren. Zij heeft een VZW die tot doel heeft zwerfhonden en getraumatiseerde honden op te vangen uit Roemenië en Bosnië en daarvoor adoptiegezinnen te zoeken.

De in beslag genomen honden verbleven ofwel tijdelijk bij verzoekster in afwachting van adoptie of waren zo zwaar getraumatiseerd dat ze definitief bij verzoekster bleven.

Met betrekking tot het gebouw zet verzoekster uiteen dat het om een gehuurd pand gaat dat zij wenste aan te kopen maar omwille van ontbrekende vergunningen dient zij op zoek naar een andere verblijfplaats en net op dat moment werden de vaststellingen door de lokale politie gedaan.

Verzoekster huurt nu een ander pand waar zij in staat is om alle honden een stabiele leefsituatie en huisvesting volgens hun behoefte te verlenen.

Zij ontkent de verwaarlozing van de honden. Zij deed het nodige om de honden goed te verzorgen en ging regelmatig langs bij de dierenarts. De vaststellingen van de lokale politie betreffen een momentopname op een ongelukkig moment maar zijn niet kenmerkend voor de verblijfsomstandigheden van de dieren.

Verzoekster wijst erop dat ze zich niet heeft verzet tegen de dwingende maatregelen en haar medewerking heeft verleend. Voorts uit zij haar bereidheid om mee te werken met de overheid na teruggave van de honden. Zij heeft concrete acties ondernomen waaruit volgt dat zij het welzijn van haar dieren kan garanderen na de teruggave van haar honden. Aldus zijn er voldoende

garanties dat het welzijn van de honden in overeenstemming met artikel 4, § 1, van de dierenwelzijnswet in de toekomst kan worden verzekerd.

### *Beoordeling*

5. In zoverre in deze uiteenzetting de schending van de materiële motiveringsplicht kan worden gelezen, blijken deze beweringen niet te volstaan om de schending van dit beginsel aan te tonen.

Verzoekster slaagt er niet in aannemelijk te maken dat de feitelijke gegevens waarop de bestreden beslissing berust en die hoger werden weergegeven, niet correct zouden zijn. Zij ontkent de verwaarlozing maar gaat niet in op de concrete motieven van de bestreden beslissing. De bewering dat het slechts om een momentopname zou gaan, weerlegt de vastgestelde feiten niet. Verzoekster toont hiermee niet aan dat de verwerende partij de grenzen van de redelijkheid zou zijn te buiten gegaan door de gevolgtrekkingen die zij daaruit heeft gedaan, namelijk dat een teruggave van de dieren niet is aangewezen aangezien een adequate verzorging en voeding van de dieren niet zeker is.

Door enkele beloften naar de toekomst toe te maken, weerlegt verzoekster de vastgestelde toestand van de dieren evenmin.

Verzoekster weerlegt evenmin de motieven die betrekking hebben op het gebrek aan inzicht, gebrek aan voorzorgsmaatregelen om dracht bij angstige ongesocialiseerde honden te voorkomen en de tandproblemen bij de honden. Zij kan zich niet met goed gevolg beroepen op de nieuwe stukken die zij bij haar verzoekschrift voegt met betrekking tot de huisvesting, om reden dat de verwerende partij er geen kennis van had ten tijde van de besluitvorming.

Een verder doorgedreven onderzoek van het middel zou de Raad van State ertoe nopen in de feitelijke beoordeling van de zaak te treden, waartoe hij niet bevoegd is. De Raad kan in het kader van zijn wettigheidsstoezicht immers wel

nagaan of de ingeroepen feiten werkelijk bestaan en of de appreciatie daarvan met de vereiste zorgvuldigheid is gebeurd, maar het komt hem daarbij niet toe het feitenonderzoek over te doen om zich aldus, wat de appreciatie van de zaak betreft, in de plaats te stellen van het bestuur.

Het beroep wordt verworpen.

6. Vermits korte debatten volstaan om te komen tot de bovenvermelde conclusie, kan in het huidige geval de zaak op grond van artikel 93 van het algemeen procedurereglement definitief worden beslecht.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verworpt het beroep.**

**2. Verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een bijdrage van 20 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig maart tweeduizend negentien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

|                   |                  |
|-------------------|------------------|
| Eric Brewaeys,    | kamervoorzitter, |
| bijgestaan door   |                  |
| Elisabeth Impens, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Elisabeth Impens**

**Eric Brewaeys**